

השבת של רבי נחמן מברסלב

לזכרון נצח תורינו ר' ישראל בער אודסר בן ר' אייזיק שלמה זצ"ל

אף-על-פי שאנחנו כמו שאנחנו, אבל יש רבי, רבנו רבי נחמן יש בעולם!
 רבנו נכנס לארץ ישראל, הוא היה כולו מדבר שמש, לא בנין ולא עצים...
 הוא אמר: "כל היהודים, כל ישראל צריכים לבוא לארץ ישראל, לגור
 בארץ ישראל!", נו, איך אפשר? וזה נעשה עכשיו, כל ישראל באים לארץ
 ישראל, הם באים, הם יבואו ויבואו, ויבואו, כל הגויים יישארו בלא
 יהודים, אז יתביישו כולם, כל התיירים מתפלאים מאד, לא רואים בכל
 העולם דבר כזה, אור כזה ואור כזה וטעם כזה בפרות לא רואים בכל
 העולם...

... כל אחד צריך ישועות, יש לו צרות, "איך אומרים:", הוא אמר "נ'
 נח", להגיד, שיצאו מן הצרות, תגיד עוד פעם, תגיד עוד פעם, יהיה זמן
 שכל העולם ישירו "נ' נח", בכל השוקים, בכל מקום, איפה שילך עם ניגון
 "נ' נח", כי כל הניגונים טוב על "נ' נח", כל הניגונים שבעולם...

... איך אנחנו יכולים לנוח ולישון? בצער, בצרות כאלה של עם ישראל!
 אני הרגשתי מקודם יותר מהיום הצרות, אם מצאתי משהו רוצה
 להתקרב לרבנו, מסרתי את נפשי, לא הסתכלתי על פרנסה, על המשפחה,
 אין רחמנות יותר גדול מזה! גם רבנו הקדוש הזהיר אותנו להדפיס
 ולהדפיס, ולהדפיס, וגם רבי נתן נתן את זה, ביום עשרה
 בטבת, לפני יציאת הנשמה, הוא דיבר מזה ואמר:
 "שייתנו כל מה שיש להם, כסף, טרחה, עבודה, הכל
 בשביל להדפיס, דף אחד מספרי רבנו יעקב את כל
 הרע מן העולם, כל החושך מן העולם!". ככה
 הוא אמר, בשביל זה אנחנו צריכים למסור
 נפשנו להכניס את רבנו בעולם, הוא מהפך! מה
 שזה, מה שזה, מה שזכינו, היה מעט אפילו
 מחסידי ברסלב לא הבינו כולם, הם הבינו מה
 שרבי נתן, מה שרבי נתן הבין? הוא ידע מרבנו,
 וזה נורא מאד, מה שיש ב"ליקוטי מוהר"ן",
 ב"סיפורי מעשיות" ו"השיחות" ו"ליקוטי עצות",
 מה שיש בזה, וגם כן כל ספר...

"אב"י הנחל", גם כן דבר פלא, איך היה לי חבר, עם
 הנשיא? אי אפשר להבין את זה? זה לא מדרך הטבע. עד
 היום המזכירה והפקידים, כולם מתפלאים מזה, והנשיא הדפיס גם.
 המכתבים שלי, ונעשה מזה עכשיו "אב"י הנחל", זה דבר גם כן נורא מאד.
 המכתבים שהוא הדפיס, זה מראה שהוא קיבל מוח חדש, והוא הבין את
 זה, והאמין בהשם וכל הצדיקים ורבנו הקדוש, זה צועק ומכריז: "אני
 נשיא, אבל אני מאמין!", זה דבר פלא, מי יכול להגיע לדבר עם הנשיא?
 אני נכנסתי והייתי הולך בכל מקום, אפשר להבין את זה? אישתי קיללה
 אותי: "מה אתה רוצה ממנו? איך הוא יהיה נשיא אם יתפלל כל יום?". מי
 שהוא רחמן על ישראל, הוא הצדיק המובהק, מי שהוא רחמן הוא יכול
 להיות מנהיג! ורחמן הזה הוא רק משה רבנו. משה רבנו, איפה משה רבנו,
 ועכשיו יש "נחל נובע", גם רשב"י, גם משה רבנו, יחידי הדורות, הוא היה
 חמישי, רבי שמעון, רשב"י, האר"י הקדוש, הבעל שם טוב ורבנו. "רבות
 בנות עשו חיל ואת עלית על כולנה!" הוא גילה מזה טיפה מן הים, והשם
 יתברך רחום וחנון, השם יתברך מוריד את הנשמה של רבנו בשבילנו,
 שלא יהיה חורבן העולם.

השטן בא לפני הבית דין של מעלה, אמר: "אם זאת הנשמה תירד, אז
 אין לי מה לעשות, אין בחירה, לא יהיה לי שום שליטה. היה לו טענה:
 "וכי לשווא בראתני? בשביל מה בראת אותי? אם הוא ירד, אין לי עבודה!
 אז אמרו לו: "הנשמה הזאת מוכרחה... כי אי אפשר בלעדי הנשמה, ואתה
 אם רע לך, תחפש עצה! אז הוא הלך, הוא בא עם זקן כפוף, ואמר:
 "הנשמה הזאת יכולה כבר לרדת, יש לי כבר עצה!", להעלים, להסתיר.
 ככה סיפר רבנו הקדוש המעשה ב"סיפורי מעשיות".

שבת וישלח ויוותר יעקב לבדו ... (לב, כה)

צריך כל אדם לזהר מאד לשמר ממונו וחפציו כבבת עין. כי אף על פי
 שהתאוות ממונו מגנה מאד, אף על פי כן אדרבא, מחמת זה גופא שתאוות
 ממונו מגנה כל כך ויש סכנה גדולה ועצומה כשיוצא לשוק בשביל פרנסתו,
 שלא יפול לתאוות ממונו, אך אף על פי כן הוא מכרח במר נפשו לצאת
 לשוק בשביל פרנסה, על כן זה הממון שכבר הרוויח בהשגחתו יתברך,
 בודאי צריך לשמרו מאד מכל הפסד והזק ואבדה, חס ושלום, מאחר
 שסיכן נפשו בגשמיות ורוחניות בשביל זה. ומי שפוגם בשמירת הממון
 כראוי, הוא פגם גדול מאד, כמבאר בפנים. ועל כן חזר יעקב אבינו על פניו
 קטנים, וכמו שאמרנו רבותינו ז"ל: צדיקים חביבי עליהם ממונם וכו', וכל
 זה מחמת הנ"ל (לקוטי הלכות - הלכות אבידה ומציאה ג' - אותיות ט' י'
 מתוך אוצר היראה - ממון ופרנסה - קס"ה):

כי חנני אלקים וכי יש לי כל ... (לג, יא)

... היינו שנצול מבחינת "אין אדם מת וחצי תאוותו בידו", כי יש לו כל
 מה שחפץ, מאחר שזכה לברכת ה', בחינת שפע כפולה.
 וכשורה ברכת ה' בכל אשר יש לו, בודאי אינו מתאוה
 יותר, כי זה עיקר העשירות העולה על כל מיני
 עשירות שבעולם, בבחינת ברכת ה' היא תעשיר
 ולא יוסיף עצב עמה, שנצול מבחינת "בעצבון
 תאכלנה", מבחינת "צער כפליים כילודה" שזה
 בחינת "אין אדם מת וחצי תאוותו בידו", כי
 זוכה לברכת ה' בחינת שפע כפולה כנ"ל
 (לקוטי הלכות - הלכות גניבה ב' - ו'):

ואני אתנהלה לאטי ... (לג, יג)

... אף על פי שצריכין להיות זריז גדול
 בעבודתו יתברך, אף על פי כן אי אפשר לדחיק את
 השעה כלל, רק לילך ולהתנהל לאט לאט, בבחינת 'הבא
 לטהר מסייעין לו, אומרם לו המתן', וכמו שאמר יעקב
 אבינו, עליו השלום: "הילדים רכים וכו' ואני אתנהלה לאטי לרגל
 המלאכה אשר לפני ולרגל הילדים וכו'". ויש בזה הרבה לדבר (לקוטי
 הלכות - הלכות גזילה ה' - אות כ"א מתוך אוצר היראה - יראה ועבודה -
 קס"ה):

שיחות

... יש הרבה רבנים, רבנים ותלמידים, הבעל שם טוב
 ותלמידיו, והאר"י הקדוש היה לו תלמיד רב חיים ויטל, אבל רבי כזה
 ותלמיד כזה, נעלם מכל העולמות. רבנו הקדוש אמר: כשבא לאומן:
 "נחמן ונתן עושים צחוק מכל העולם!". "ליקוטי הלכות" כאלו, "ליקוטי
 עצות" כזה, אין כזה דוגמה בעולם, "ליקוטי מוהר"ן", "הסיפורי
 מעשיות", השיחות, זה עניין הגאולה... זה ניגלה, נעלם וניגלה, נעלם
 לגמרי, וניגלה, הוא יורד לכל אחד ואחד ומלמד אתו, רבנו הקדוש בכל
 תורה הוא מלמד מה שהוא צריך, וגם כן כל אחד מישראל מה שהוא צריך
 ישנו בתורה אחת, מעיין. רבנו הקדוש מפרש, על ידי פתיחת הפה, נתגלה
 חכמה, "ותורת חסד על לשונך", אוי, אוי, מי שמעו כזה, הפסוק הזה של
 שלמה המלך, של "אשת חיל", זה לא מעולם הזה...

כל העולם מתפלאים על הניגון הזה, מה זה? לא שמענו ניגון כזה? כל
 פסוק הוא עולם מיוחד, זה הניגון של רבנו, רבנו הקדוש שר את זה, וגם
 "אתקינו סעודתא", ניגון כזה, התעוררות כזה, וגם "אזמר בשבחין",
 הניגון של רבנו, "אסדר לסעודתא" שבת בבוקר גם כן הניגון של רבנו.

אחינו בית ישראל, הצילו את העלון הנמצא על סף סגירה, תרמו נא:
 בנק הדואר, מספר השבון 7-2255-89

אחינו בית ישראל
בגלל חוסר תקציב
הוצאת העלון עלולה להיפסק!

אם ההפצה הזו חשובה לכם
תריבו נא, בעין יפה
בנק הדואר, פס' 7-2255-89

השפויילה! הוא הסתיר את רבנו מן העולם, הוא מקבל את שלו, הוא יסבול מה שיסבול על זה! כל הצרות ישראל, היטלר וכל הצרות, הכל הוא חיוב, הוא על ידו, הוא היה לו שם כזה... וגם כן, אני, היה לי מכתב מרבנו רבי נחמן, מרבנו הקדוש, בכתב ידו. הוא אמר: "אגלה לכם סוד, על הזיידע, על השפויילה זיידע, ויהיה כמוס ביניכם, שלא להרבות מחלוקת בישראל, זה היה סוד, ועכשיו כבר הסוד גלוי..."

כל העולם רוצים את רבנו! אבל מקודם לא היה אפשרות, רבי נתן היה חי בנס כל רגע, רצו להרגו, וגם כן האנשים של רבי נתן. עכשיו, הם מתביישים, כמו:

"המן הלך אבל וחפוי ראש", אבל הרע עוד לא נפסק לגמרי, כשיבוא משיח יהיה נפסק לגמרי! רבנו הקדוש גילה: "ועכשיו יש יחל נובע מקור חכמה". רק רבנו הקדוש ירד לעולם, הוא כבר התחיל הגאולה. כתוב בתורה סי' חלק ב': "כל מה שהצדיק נתפרסם ביותר, נתגדל ונתקדש שם השם ביותר", אבל לפני מאתיים שנה, לא היה כל המכשירים של פרסום... היום, ביום אחד, זה נתפרסם בכל העולם!

וכשיבוא משיח, ידעו כל העולם שמשח בא, ברגע, וייפול עליהם אימה ופחד, על הגויים. הו, הו, משיח בא! יהיה שמחה כזה, בכל עיר, בכל כפר, בכל מקום יהיה שמחות וריקודים כאלה... אמר רבנו, שזהו התחלתה דגאולה, ודבריו חיים וקיימים כאילו עכשיו הוא אומר את זה! גם הוא אמר שזה שמירה בבית, אפילו שלא קוראים, רק שהוא נמצא, הספר נמצא בבית... היה אברך, ממשפחת בלום, הוא היה בצפת, והיה אצלו שריפה, הבית נשרפה, נשרף הכל, שלושה ספרים של רבנו לא נשרפו: "ליקוטי מוהר"ן", "ליקוטי תפילות", זה היה בהדירה שלו, זה לא נשרף..."

עצות ותפילות

(לקוטי עצות - נגינה, אותיות ו-ח)

מקולו של אדם, יכולין לידע את בחינת המלכות שלו, כי יש לכל אחד ואחד בחינת מלכות, והוא נכר בקולו (לקוטי מוהר"ן, סימן ל').

על-ידי נגינה, נמתקין הדינים. ומי שמנגן אותיות התפלה, וקול הנגינה הם בזכות ובבהירות גדול, אזי מלביש השכינה בלבושין דנהירין, וזוהו נמתקין הדינים (לקוטי מוהר"ן, סימן מ"ב).

שמיעת קול נגון על כלי-זמר ממנגן כשר לשם שמים הוא דבר גדול, כי על-ידי-זה מכניעין ומבררין המדמה, ודוחין העצבות-רוח וזוכין לשמחה; ועל-ידי-זה נשמר הזכרון, דהיינו לזכר בעלמא דאתי, ולהבין הרמזים שהשם יתברך מרמז לו בכל יום להתקרב אליו. גם על-ידי-זה יכולין להשיג בחינת רוח נבואה, רוח הקודש (לקוטי מוהר"ן, סימן נ"ד).

אבי שבשמים, הצילני מטוב המדמה, המרה באחרונה כראש ולענה, זכני לטובך אמתי, שבעני מטובך הנצחי. וזכני להיות בשמחה תמיד, נגילה ונשמחה בישועתך, ונגינותי אנגן כל ימי חי על בית ה'. ואזכה להרים קול זמרה ונגון לשמך ולעבודתך באמת כרצונך הטוב, ואזכה לעורר ולגלות תמיד כל העשרה מיני נגינה. ותזכני לשמע קול נגון וזמרה בשמחה של מצוה ממנגן כשר וטוב, היודע נגן על הכנור ועל כלי שיר, נגונים דקדשה הנמשכים מכנור של דוד, יפה קול ומטיב נגן, באפן שיתברר על-ידי המנגן בכלי שיר הרוח טובה, רוח נבואה, רוח הקודש, רוח שמחה וחדוה, מעצבות רוח, מרוח נכאה, מרוח רעה, עד שזוכה לרוח טובה באמת, ולהיות בשמחה תמיד.

ונוכה לשוב אליך בתשובה שלמה ובלב נשבר באמת, הבא מתוך שמחה ונגון דקדשה, עד שאזכה לשפוך לבי כמים נוכח פני ה' בתחנתי ובקשתי, ואזכה לפרוש כל שיחתי לפניך בכל לב ונפש ובבכיה גדולה מתוך שמחה... (לקוטי תפילות א' - מתוך תפילה נ"ד):

סיפור

(ספר ימי מוהר"ת (רבי נתן) - סימן ג)

... ביום שני דראש השנה, לא נכנס [רבינו הקדוש] להתפלל עם העולם יחד כדרכו תמיד בראש השנה, וכן באותו ראש השנה ביום ראשון התפלל עמנו יחד ואכל עמנו על שלחן אחד בבית שבחרו לזה, אך ביום שני דראש השנה, לא נכנס אפילו להתפלל עמנו רק התפלל בחדרו שהיה סמוך לשם, ומכל-שכן שלא אכל עמנו יחד.

ועצם חלישותו בכל אלו הימים, אי אפשר לבאר, ואף על פי כן דבר עם העולם, ודבר עם כל אחד ואחד מה שהיה צריך, וכלם קבלו רשות ממנו אחר ראש השנה ודבר עם כל אחד הרבה כדרכו תמיד, עד שלא עלה על

דעתם שישתלק בסמוך, כי אם היה עולה על דעתם זאת לא היו נוסעים ממנו, ואפילו בנותיו וחתנו שיחיו כלם נסעו משם אחר ראש השנה, כי לא עלה על דעתם שייגיע הסתלקותו כל כך מהרה, אף על פי שבאמת אם היינו משימים לב קצת, היינו רואים בעינינו שהוא סמוך מאד להסתלקותו, ושהוא חי בנס בכל רגע ורגע, והוא זכרונו לברכה בעצמו העיר לבבנו פעמים אין מספר והודיע לנו בכמה לשונות שסמוך מאד שיגיע, אך בעונותינו הרבים לא שמנו לבנו לזה והיה נדמה בעינינו שאי אפשר שהשם יתברך יעשה זאת, לקח מהעולם אור צח וכו' וכו' כזה בימים האלה, ועל ידי זה אבדנו מה שאבדנו מה

שהיינו יכולים לשמע ממנו עוד, אך ברוך השם אשר חמל עלינו בחסדו וזכינו מקדם לשמע ממנו הרבה, שיש בו די להחיות כל העולם לדורי דורות.

והנה היה רחוק מאד לכתב התורה הזאת, מחמת שאמרה בקול נמוך והיה אז רעש גדול ובלבול בשעת אמירת התורה, מה שלא היה כן בשום תורה שאמר בחייו, אך אף על פי כן השם יתברך ברחמיו חזק את לבבי לשום לב היטב לדבריו, וחזרתי התורה עם החברים שתפסו קצת, ובפרט עם רבי דב שהיה תפסן נפלא וסדרנו בינינו רב התורה וכתבתי מה שזכרנו והבאתי לפניו אחר ראש השנה, ותקן מה שחסרנו בה וגם חזר עמנו מה שלא זכרנו כלל, עד שגמרתי אותה קדם יום הכפורים. והיה רצוני להראות אותה לפניו עוד הפעם קדם יום הכפורים, ולא אסתיע מלתא גם נכספתי מאד לדבר עמו פנים אל פנים על אודותי, ולא יכלתי להעז פני לדבר עמו מחמת גדל חלישותו ושאר מניעות:

(ספר אפי הנחל א' - מכתב עו)

מכתב

בי"ה, כ"ד שבט תשכ"ד.

לכבוד איש בריתי לבי ובשרי, שבא ממקום קדוש ועליון מאד, ושואב אדים ואווירים מים החכמה היוצא ממוח הקדוש והנורא של הצדיק האמת החכם האמת אשר מסוף העולם ועד סופו לא קם כמוהו, השורף ומבטל השקר וההבל והשטות והטעות של המינות ואמונות כוזבות המתנגבים ורועשים להחריב את העולם, חס ושלוש, חס ושלוש. יסיר ה' ממך כל מיני חלי וכל מיני מודה, ויתן לך החיים ארכים חיים טובים שברכו הבעטלירס את הזוג הקדוש. בימך תושע יהודא וירושלם.

דע אחי, כי הנאום הנפלא בסיום הפסוק "ילכו איש בשם אלקיו ואנחנו נלך בשם ה' אלקינו לעולם ועד", אשר יצא בחכמה עמקה מפך ולבך החם בחמימות והתלהבות עצום, זכה להערכה והוקרה ועשה רשם ורעש גדול בכל העולמות, וכלם מעריצים ומוקירים אותו עד בלי די.

ראה אחי, עצמי ובשרי, מאהבה עצומה וחזקה אשר בלבי אליך, נתתי לפניך את החיים הטובים של הצדיק האמת שהוא הבעל תפילה, הוא כלליות כל השבעה בעטלירס הנוראים, ובחרת בחיים למען תחיה והארכת ימים על ממלכתך, בארץ אשר נתן לנו ה' ביד חזקה ובאותות ומופתים במצרים וירדן וסוריה וכל העמים אשר סבבו גם סבבונו מכל הצדדים להשמידנו, חס ושלוש.

עשה זאת אפוא אחי והנצל כצפור מיד פח יקוש, הכניע עצמך וכבודך כאסקופה הנדרסת לגבי הצדיק האמת, ונדד שינה מעיניך ותנומה מעפעפיך לחפש ולבקש בכל תמצית כחך, ולהרבות תפלה ותחנונים לפני ה' יתברך שיחוס ויחמל עלינו למצא מהרה הצדיק המנהיג האמת הגדול במעלה מאד בחינת משה משיח, שיש לו כח לרפאות חולים אנושים כמונו היום בדורותנו אלה שהוא סוף הגלות, ועוסק בתקון נפשנו ומאיר בנו השגות אלקות להביאנו אל התכלית הטוב אשר לכך נוצרנו.

הזוכר אותך תמיד בכל עת ובכל שעה ומתפלל בעד שלומך ורפואתך בנוף ובנפש, המעתיק ישראל דב אודער

הקדשות

לעיני המדוכא ביסורין **מנשה בן יונתן וחתנו** - (י"א תשרי)
בן זכר ופרנסה ל-**דוד בן חנה** ורעייתו **מדלן בת טאוס**
רפואה שלמה ל-**חנה בת רחל**
הצלחה וכל הישועות ל-**משה, ענת ושרה בני חנה**

שבת שלום!